

RAPORT Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ

W OTOMINIE 8.PAŹDZIERNIKA 2005 ROKU.

Jesienią, 8 października uczniowie klas I – III wraz z panią Niną Łukaszun i panią Anną Fuhrmann wybrali się do pobliskiego lasu otomińskiego w celu przeprowadzenia badań. To trzeci rok udziału młodzieży z **Gimnazjum Nr 29** w międzynarodowym programie „**Obserwator Przyrody**”.

Przed wyprawą zostały utworzone dwie grupy. Każda z nich badała teren wielkości 10m².

W tym roku szkolnym uczniowie zdecydowali żeby wprowadzić następującą zmianę. Pierwszym badanym ekosystemem był kwadrat w lesie. Natomiast drugi obszar został wyznaczony na skraju lasu, gdzie duża część ekosystemu to łąka z pojedynczymi drzewami. Las otomiński w większości porośnięty jest bukiem zwyczajnym, a runo leśne jest zbyt mało zróżnicowane ze względu na trudno rozkładające się liście i brak dostępu światła. Ubogość gatunków flory była przyczyną zmiany miejsca naszych prac.

SPRAWOZDANIE GRUPY I / LAS /

Występują takie gatunki jak: **świerk pospolity, buk zwyczajny, dąb szypułkowy**. Na naszym terenie rozmieszczenie drzew iglastych jest skupiskowe. Natomiast drzewa liściaste rosną **nierównomiernie**.

Na badanym terenie zauważyliśmy pień ściętego drzewa, którego średnica wynosiła 51,5cm. Pierścienie były ledwo widoczne więc mieliśmy trudności z określeniem ich ilości. Wykonując obliczenia matematyczne udało nam się określić wiek drzewa-**20,5 lat**. Najstarszy żyjący buk ma około **89 lat**. Nie dostrzeżliśmy żadnych martwych drzew.

Na korze drzew były widoczne porosty. Stosując pokratkowaną folię, obliczyliśmy, iż w wybranym punkcie porosty **pnia buka zwyczajnego zajmowały 80% folii, natomiast na sośnie zwyczajnej, wskaźniki czystości powietrza pod względem stężenia SO₂ zajęły 60% folii**.

Na badanym obszarze natrafiliśmy na 3 gatunki mchów, 2 gatunki grzybów żyjących na ziemi oraz 1 występujący na drzewie. Na liściach dębu znaleźliśmy **galasy**, czyli wyrosła o owalnych oraz kulistych kształtach i mają różne zabarwienia. Występują na roślinach zielnych lub drzewiastych i są wywołane nakłuciem tkanek roślinnych przez samice owadów **galasówkowatych** i złożeniem w nie jaj. Ochroniają one żyjącą wewnątrz larwę i przybierają kształt charakterystyczny dla rozwijającego się w środku owada. Galasy bogate w garbniki bywają wykorzystywane w przemyśle do produkcji taniny, atramentu, a także środków farmakologicznych. (zdjęcia modeli galasów w dalszej części raportu-galasy: 1- dębianki, 2- rewisia, 3- jagodnicy)

Badania odbywały się w tym roku z dwutygodniowym opóźnieniem, więc nie zaobserwowaliśmy tak wielu owadów jak w latach ubiegłych. Odróżniliśmy kilka gatunków mrówek i pajaków.

Udało nam się również rozróżnić dwa rodzaje odgłosów ptaków. Niestety nie udało się określić ich gatunków. Widzieliśmy także **kaczki krzyżówki** przelatujące nad lasem. Zaobserwowaliśmy ślady żerowania w postaci norek.

W badanym obszarze nie było oznak świadczących o pożarze lasu. Teren był zaśmiecony patyczkami po lodach i lizakach, papierkami po batonikach. Nie było tam żadnych butelek z tworzywa sztucznego, ze szkła, ani puszek metalowych. Śmieci zebraliśmy w jeden 35-litrowy worek.

SPRAWOZDANIE GRUPY II / ŁĄKA /

W obrębie naszego obszaru znajdowały się 3 drzewa, które rosły skupiskowo. Były to: **sosna zwyczajna, dąb szypułkowy i buk zwyczajny**. Najstarsze żyjące drzewo miało **około 22 lat**. **Dąb szypułkowy był obrośnięty przez porosty w 25%** (wg pokratkowanej folii).

Na badanym obszarze zaobserwowaliśmy **5 gatunków mchów**. Na jednym z żyjących drzew rosły również grzyby. Na łące znaleźliśmy również 9 gatunków roślin zielnych. Czas jesieni dla wielu okazów nie jest okresem kwitnienia, stąd pojawiły się problemy z nazewnictwem. Korzystaliśmy z kilku kluczy i atlasów, aby precyzyjnie oznaczyć znalezione rośliny. Były to m.in.: **krwawnik pospolity, krzyżownica zwyczajna, dziurawiec zwyczajny, bylica piołun, dzwonek rozpierzchły**. Wypatrzyliśmy także niewielki krzew **maliny właściwej**.

Zdecydowaliśmy jednak, że powrócimy na łąkę w okresie wiosny. Wówczas porównamy nasze wyniki obserwacji z okresem jesiennym.

Siedząc przez dłuższą chwilę w ciszy, tutaj także usłyszeliśmy śpiew trzech różnych ptaków. Niektórzy doszli do wniosku, że są to sroki, kosy i wróble.

Szukaliśmy też śladów zwierząt. Udało nam się dostrzec jedynie ślady żerowania i obgryzania przez zająca. Podejrzewamy, że mieszkańcem badanego obszaru jest również mysz polna.

Niestety nie wszyscy ludzie potrafią korzystać z gościnności przyrody Ziemi. Teren naszej pracy szpeciła butelka plastikowa i puszka metalowa.

Podjęliśmy słuszną decyzję zmieniając teren naszych badań. Łąka to również ciekawy i różnorodny ekosystem, który będziemy w kolejnych latach poznawać i rozumieć.

ZADANIE DODATKOWE

SIKORKA BOGATKA jest ptakiem najbardziej przyzwyczajonym do człowieka. Jest bardzo ruchliwa. Zamieszkuje lasy, parki, ogrody, a nawet osiedla miejskie (parki, skwery).

Jest owadożerna, ale chętnie przylatuje do karmników z zawieszoną słoninką. Samica od samca różni się węższym i kończącym się na brzuchu czarnym paskiem.

Sikora bogatka miejsca na gniazda wybiera różne: od dziupli i budek dla ptaków po skrzynki na listy, rury i ogrodzenie. Samica składa 8-12 białych, rdzawo nakrapianych jaj. Wszystkie sikory są gniazdownikami.

W dalszej części raportu umieszczamy zdjęcia przedstawiające prace plastyczne uczniów klasy I - III oraz plakat „365 dni z życia sikorki bogatki”

365 dni z życia sikorki bogatki
/ plakat Magdaleny Kowalewskiej z klasy III D /

Sikorka bogatka
/ rysunek Marty Kowalewskiej z klasy I D /

Gatunki sikor
/ rysunek Małgorzaty Siudak z klasy III D /

Galasy
/ praca plastyczna Izy Buksińskiej z klasy III B /

Dzwonek rozpierzchły
/ rysunek Agnieszki Paruszewskiej z klasy II D /

Zdjęcia wykonała Nina Łukaszun

Raport opracowali uczniowie Gimnazjum Nr 29 w Gdańsku pod kierunkiem Niny Łukaszun i Anny Fuhrmann .